

muktikA upaniShad excerpts

——
मुक्तिका उपनिषत्

——
Document Information

Text title : Muktika Upanishad Excerpts

File name : muktikaa.itx

Category : upanishhat, upaniShat, shuklayajurveda

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 108 / 108; Shukla Yajurveda - Samanya upanishad

Latest update : January 2, 1998

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 15, 2025

sanskritdocuments.org

मुक्तिका उपनिषत्

Excerpts from MUKTIKA UPANISHHAD

॥ मुक्तिका उपनिषत् ॥

ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युरेकविंशतिसंख्यकाः ।
नवाधिकशतं शाखा यजुशो मारुतात्मज ॥
सहस्रसंख्यया जाताः शाखाः साम्नः परंतप ।
अथर्वणस्य शाखाः स्युः पंचाशद्भेदतो हरे ॥
एकैकस्यास्तु शाखाया एकैकोपनिषन्मता ।
तासामेकामृचं यश्च पठते भक्तितो मयि ॥
स मत्सायुज्यपदवीं प्राप्नोति मुनिदुर्लभाम् ।
इयं कैवल्यमुक्तिस्तु केनोपायेन सिद्ध्यति ।
मांडूक्यमेकमेवालं मुमुक्षूणां विमुक्तये ॥
तथाप्यसिद्धं चेज्ज्ञानं दशोपनिषदं पठ ।
ज्ञानं लब्ध्वा चिरादेव मामकं धाम यास्यसि ॥
तथापि दृढता नो चेद्विज्ञानस्याञ्जनासुत ।
द्वात्रिंशाख्योपनिषदं समभ्यस्य निवर्तय ॥
विदेहमुक्ताविच्छा चेदोष्टरशतं पठ ।
तासं क्रमं सशांतिं च श्रुणु वक्ष्यामि तत्त्वतः ॥
ईशकेनकठप्रश्नमुंडमांडूक्यतित्तिरिः ।
ऐतरेयं च छांदोग्यं बृहदारण्यकं तथा ॥
ब्रह्मकैवल्यजाबालश्वेताश्वो हंस आरुणिः ।
गर्भो नारायणो हंसो बिन्दुर्नादशिरः शिखा ॥
मैत्रायणी कौषीतकी बृहज्जाबालतापनी ।

कालाग्निरुद्रमैत्रेयी सुबालक्षुरिमन्त्रिका ॥
 सर्वसारं निरालंबं रहस्यं वज्रसूचिकम् ।
 तेजोनादध्यानविद्यायोगतत्त्वात्मबोधकम् ॥
 परिव्राट् त्रिशिखि सीता चूडा निर्वाणमंडलम् ।
 दक्षिणा शरभं स्कंदं महानारायणाव्हयम् ॥
 रहस्यं रामतपनं वासुदेवं च मुद्गलम् ।
 शांडिल्यं पैंगलं भिक्षुमहच्छारीरकं शिखा ॥
 तुरीयातीतसंन्यासपरिव्रजाक्षमालिका ।
 अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णा सूर्याक्ष्यध्यात्मकुंडिका ॥
 सावित्र्यात्मा पाशुपतं परं ब्रह्मावधूतकम् ।
 त्रिपुरातपनं देवीत्रिपुरा कठभावना ॥
 हृदयं कुंडली भस्म रुद्राक्षणदर्शनम् ॥
 तारसारमहावाक्यपंचब्रह्माग्निहोत्रकम् ।
 गोपालतपनं कृष्णं याज्ञवल्क्यं वराहकम् ॥
 शाठ्यायनि हयग्रीवं दत्तात्रेयं च गारुडम् ।
 कलिजाबालिसौभाग्यरहस्यत्रयचमुक्तिका ॥
 एवमष्टोत्तरशतं भावनात्रयनाशनम् ।
 ज्ञानवैराग्यदं पुंसां वासनात्रयनाशनम् ॥
 गृहीत्वाष्टोत्तरशतं ये पठन्ति द्विजोत्तमाः ।
 प्रारब्धक्षयपर्यंतं जीवन्मुक्ता भवन्ति ते ॥
 ऐतरेयकौषितकीनादविद्वत्प्रबोधनिर्वाणमुद्गलाक्षमालिकात्रिपुरासौभाग्य-
 बह्वृचानामृगवेदगतानां दशसंख्याकानामुपनिषदां वाङ्मे मनसीति शान्तिः ॥
 ईशावास्यबृहदारण्यजबालहंसपरमहंससुबालमन्त्रिकानिरालंबत्रिशिखीब्राह्मणमंडलब्राह्म-
 णाद्वयतारकपैंगलभिक्षुतुरीयातीताध्यात्मतारसारयाज्ञवल्क्यशाठ्यायनीमुक्तिकानां
 शुक्लयजुर्वेदगतानामेकोनविंशतिसंख्याकानामुपनिषदां पूर्णमद इति शान्तिः ॥
 कठवल्लीतैत्तिरीयकब्रह्मकैवल्यश्वेताश्वतरगर्भनारायणामृतविद्वमृतनादकालाग्निरुद्रक्षुरिका-

सर्वसारशुकरहस्यतेजोबिंदुध्यानबिंदुब्रह्मविद्यायोगतत्त्वदक्षिणामूर्तिस्कंदशारीरक-
योगशिखैकाक्षराक्षयवधूतकठरुद्रहृदययोगकुंडलिनीपंचब्रह्मप्राणाग्निहोत्रवराहकलिसंतरण-

सरस्वतीरहस्यानां कृष्णयजुर्वेदगतानां द्वात्रिंशत्संख्याकानामुपनिषदां सह
नाववत्विति शांतिः ॥

केनच्छांदोग्यारुणिमैत्रायणिमैत्रेयीवज्रसूचिकायोगचूडामणिवासुदेवमहत्संन्यासाव्यक्तकुंडिव

सावित्रीरुद्राक्षजाबालदर्शनजाबालीनां सामवेदगतानां षोडशसंख्याकानामुपनिषदामाप्यायंति
शांतिः ॥

प्रश्नमुंडकमांडुक्याथर्वशिरोऽथर्वशिखाबृहज्जाबालनृसिंहतापनीनारदपरिव्राजकसीताशरभ-

महानारायणरामरहस्यरामतापनीशांडिल्यपरमहंसपरिव्राजकान्नपूर्णासूर्यात्मपाशुपत-

परब्रह्मत्रिपुरातपनदेवीभावनाब्रह्मजाबालगणपतिमहावाक्यगोपालतपनकृष्णहयग्रीव-

दत्तात्रेयगारुडानामथर्ववेदगतानामेकत्रिंशत्संख्याकानामुपनिषदां भद्रं कर्णेभिरिति
शांतिः ॥

Please send corrections to Sunder Hattangadi; Last updated तoday

—
muktika upaniShad excerpts

pdf was typeset on October 15, 2025

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

